

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/3/2024
Identifikačné číslo spisu: 4216010067
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:4216010067.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného D. G., pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 25. júna 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného D. G. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. marca 2022, sp. zn. 1To/9/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného D. G. odmieta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 23. júna 2021, sp. zn. 3T/6/2016 uznal obvineného D. G. (ďalej len „obvinený“ alebo „dovolateľ“) vinným z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„dňa 28. marca 2013 v čase okolo 21.45 hod. obžalovaný D. G., ako príslušník Policajného zboru v čase skutku mimo služby na podnet X. G. z bližšie nezisteného miesta telefonicky požiadal obžalovaného P. C. príslušníka Policajného zboru v tom čase vo výkone služby ako člen hliadky Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, aby nepostupoval v súlade so zákonnými predpismi pri vybavení priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. j) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch účinný v čase spáchania skutku, ktorý priestupok mal spáchať X. G., nar. X.X.XXXX, bytom Z. I., Q. ul. č. XXXX/XX tým, že dňa 28. marca 2013 v čase o 21.08 hod. ako vodič motorového vozidla zn. Audi A8 4,2 V8 TDI s evidenčným číslom B. na ceste z Komárna do Hurbanova, pri časti Zelený Háj prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť ustanovenú v § 16 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej o premávke“) a následne nezastavil po zvláštnom výstražnom svetle doprevádzané zvláštnym zvukovým znamením, neposlúchol pokyn policajta na zastavenie svojho vozidla, čím porušil všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, ktoré sú ustanovené v § 3 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke s poukazom na ustanovenia § 137

ods. 2 písm. j/) toho istého zákona,

konkrétne aby tento priestupok nezaevidoval na meno priestupcu a aby mu uložil ako sankciu len peňažnú pokutu v minimálnej výške, následne členovia hliadky v meste Hurbanovo v ten istý deň vo večerných hodinách priestupok vybavili v blokovom konaní, v rámci ktorého druhý člen policajnej hliadky Okresného dopravného inšpektorátu obžalovaný X. G. s dátumom 28. marca 2013 vystavil blok na pokutu na meno K. A., nar. XX.X.XXXX, bytom F. na zaplatenie 30 eur, čím pre priestupcu X. G. zabezpečili neoprávnený prospech spočívajúci v upustení od jeho priestupkového postihnutia, čím porušili základnú povinnosť policajta uvedenú v § 48 ods. 3 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, ako aj ustanovenie § 84 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov."

2. Spoluobvinených X. G. a P. C. uznal súd prvého stupňa na predmetnom skutkovom základe vinnými z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa § 326 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

3. Obvinenému okresný súd podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil peňažný trest vo výmere 500,- Eur s tým, že podľa § 57 ods. 2 Trestného zákona zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

4. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd" alebo „odvolací súd") rozsudkom z 23. marca 2022, sp. zn. 1To/9/2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok") na podklade odvolaní obvineného, spoluobvinených X. G. a P. C., ako aj na podklade odvolania prokurátora Krajskej prokuratúry Nitra (ďalej len „prokurátor") podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku rozsudok okresného súdu zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného uznal vinným z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a spoluobvineného X. G. vinným z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„po tom, čo obžalovaný D. G. telefonicky z miesta svojho bydliska v Z. I. dňa 28.03.2013 o 21.45 hod. požiadal P. C. v tom čase príslušníka policajného zboru zaradeného vo výkone služby ako člena hliadky Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Komárno vykonávajúceho službu na ceste I/64 z Mesta Komárno smerom na Obec Bajč,

o uloženie najnižšej pokuty za priestupok, ktorý spáchal X. G., narodený dňa XX.XX.XXXX, ako vodič motorového vozidla značky Audi A8 4,2 V8 TDI s evidenčným číslom B v časti Zelený Háj, tým, že dňa 28.03.2013 o 21.08 hod. prekročil tam najvyššie povolenú rýchlosť a následne po prenasledovaní policajnou hliadkou zvýšil rýchlosť a tejto policajnej hliadke ušiel a

po tom, čo člen policajnej hliadky obžalovaný X. G. získal túto informáciu dňa 28.03.2013, v Meste Hurbanovo, vybavil v blokovom konaní priestupok tak, že namiesto vodiča - priestupcu X. G. označil občana Maďarskej republiky K. A., čím obžalovaný X. G. porušil základnú povinnosť policajta uvedenú v ustanovení § 48 odsek 3 písmeno a/ zákona č. 73/1998 Z. z., o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície."

5. Za to krajský súd uložil obvinenému podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona a § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3, § 56 ods. 1, ods. 2 a § 57 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest 500,- EUR a zároveň podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

6. Spoluobvineného P. C. krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Komárno z 8. februára 2016, sp. zn. 2 P v

654/14/4401-38 na skutkovom základe uvedenom v predmetnej obžalobe, ktorý skutok bol vo vzťahu k spoluobvinenému P. C. právne kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 326 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal tento spoluobvinený.

7. Proti napadnutému rozsudku podal obvinený 30. októbra 2023 prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Gancznera dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

8. V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny, nezákonný a nepreskúmateľný, pričom nepreskúmateľným ho robí nedostatočné odôvodnenie, a to aj preto, že sa súd náležite nevysporiadal so všetkými obhajobnými argumentmi dôležitými pre rozhodnutie vo veci, pričom poukázal na obsah písomného odôvodnenia svojho odvolania, ktoré podal proti rozsudku okresného súdu.

9. Obvinený ďalej namietal zákonnosť vykonaného dokazovania od samotného počiatku, pretože uznesenie o začatí trestného stíhania zo 6. mája 2013, ČVS: SKIS-188/OISZ-V-2013 považoval za nezákonné, nakoľko nespĺňa náležitosti uvedené v § 199 ods. 3 Trestného poriadku. Predmetné uznesenie je, podľa názoru dovolateľa, nepreskúmateľné, pretože v ňom nie sú uvedené žiadne konkrétne a overiteľné skutočnosti, z ktorých by vyplývalo podozrenie zo spáchania konkrétnej trestnej činnosti a vyslovil názor, že bolo vydané len za tým účelom, aby bolo možné nezákonne sledovať a odpočúvať všetkých príslušníkov Krajského riaditeľstva Policajného zboru Nitra. Za nezákonné považoval obvinený aj záznamy o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, na podklade ktorých bolo uznesením z 30. marca 2014, ČVS: SKIS-537/OISZ-V-2014 podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie. Dovolateľ vytýkal, že s ním namietanou nezákonnosťou sa odvolací súd v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, čím bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a na spravodlivý proces, pričom argumentáciu okresného súdu k ním namietanej nezákonnosti nepovažoval za dostatočnú. V tejto súvislosti obvinený poukázal na článok sudcu Krajského súdu v Bratislave JUDr. Petra Šamka publikovaný na právnych listoch 6. septembra 2019, zaoberajúci sa nezákonnosťou uznesenia o začatí trestného stíhania vo veci z dôvodu absencie náležitostí podľa § 199 ods. 3 Trestného poriadku.

10. Dovolateľ tiež poukázal na to, že aj podnet na trestné stíhanie z 9. apríla 2013 je nekonkrétny, z čoho potom vyplýva, že mohli byť a možno aj boli rozpracovaní, sledovaní a odpočúvaní všetci príslušníci Krajského riaditeľstva Policajného zboru Nitra.

11. Podľa názoru obvineného súdy nedostatočne zistili skutkový stav, pretože nevykonali všetky dôkazy, ktoré vykonať mohli a mali pre objektívne a správne zistenie skutkového stavu a objasnenie veci, hoci ich navrhoval vykonať, v dôsledku čoho súdy dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdili a rozhodli. Konaním súdu tak, podľa názoru obvineného, bolo porušené jeho právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces. V tejto súvislosti dovolateľ uviedol, že ide najmä o opätovný výsluch svedka X. G. k tomu, či bol vo vozidle sám, nakoľko o tejto skutočnosti sa dozvedel až po výsluchu menovaného svedka, ako aj o dotaz na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Komárne, okresný dopravný inšpektorát za účelom zaslania originálu fotografie z radaru v elektronickej forme za účelom zistenia, koľko osôb sa vo vozidle zn. Audi A8 nachádzalo v čase merania, keďže v spise nachádzajúca sa fotokópia výtlačku je nekvalitná. Obvinený ďalej vytýkal, že okresný súd nevzal do úvahy výpovede obžalovaných, ani výpoveď svedkov X. G. a T. a zistenia ohľadne skutočnosti, že vozidlo zn. Opel Astra v čase merania nebolo vybavené zariadením, ktorým by spoluobžalovaní mohli dať zákonný pokyn na zastavenie vozidla, pričom okresný súd svoj postup žiadnym spôsobom neodôvodnil.

12. Za nezákonný považoval dovolateľ aj postup krajského súdu, ktorý modifikoval skutkovú vetu, pretože obvineným sa podľa obžaloby, ako aj uznesenia o vznesení obvinenia kládlo za vinu iné konanie,

než za aké boli odsúdení a v tejto súvislosti vytýkal, že krajský súd v skutkovej vete neuviedol, akého priestupku sa mal svedok X. G. dopustiť, čo považoval za vadu napadnutého rozsudku.

13. Obvinený upozornil na to, že podľa skutkovej vety mal na spáchanie trestného činu navádzať spoluobvineného P. C., ktorý však bol spod obžaloby oslobodený, pričom spoluobvinený X. G. mal podľa skutkovej vety spáchať prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa, ale iný, než na ktorý ho mal navádzať obvinený, z čoho potom obvinený vyvodzuje, že nemôže byť odsúdený ako účastník prečinu zneužitia právomoci verejného činiteľa spáchaného spoluobvineným X. G. ako návodca, pretože ho žiadnym spôsobom nenavádzal na to, aby ako priestupcu nezaevidoval svedka X. G., ale občana Maďarskej republiky K. A.. Doplnil, že so spoluobvineným X. G. žiadnym spôsobom nekomunikoval.

14. Za nesprávny záver napadnutého rozsudku považoval dovolateľ konštatovanie krajského súdu v predposlednom odseku na str. 8, kde odvolací súd uviedol, že z dokazovania možno ustáliť, že obvinený opakovane kontaktoval spoluobvineného X. G. a formou prosieb ho žiadal vybaviť priestupok X. G. miernejšie, pretože z vykonaného dokazovania naopak vyplynulo, že spoluobvineného X. G. žiadnym spôsobom nekontaktoval. Konštatovanie krajského súdu v tom smere, že spoluobvinený X. G., na ktorého bola spoluobvineným C. prenesená informácia o prosbe obvineného, sa rozhodol samostatne vybaviť priestupok tak, že namiesto svedka X. G. v blokovom konaní uviedol meno K. A. považoval dovolateľ za zmatečné.

15. Obvinený tiež namietal, že Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby nie je oprávnená vykonávať úkony podľa Trestného poriadku, v dôsledku čoho sú všetky úkony vykonané od začiatku trestného stíhania nezákonné a za nezákonné obvinený považoval aj záznamy uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky, ktoré boli vyhotovené na základe rozhodnutia sudcu Krajského súdu v Bratislave z 11. februára 2013, sp. zn. KŠBA-V-258-1/2013-Ntt-6-167/2013, pretože boli vyhotovené v inej trestnej veci, pričom na podporu tohto záveru poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 2To/5/2011.

16. Podľa názoru dovolateľa boli dôkazy v prípravnom konaní manipulované, čo preukazuje výpoveď svedka X. G. na hlavnom pojednávaní, ktorý uviedol, že aj v prvotnej výpovedi pred vznesením obvinenia vypovedal, že pokyn na zastavenie vozidla mu daný nebol, čo však vyšetrovateľ do zápisnice o jeho vypočutí nezapísal.

17. Obvinený ďalej namietal vylúčenie zákonného sudcu JUDr. Martina Ivana pre údajnú zaujatosť, hoci na vylúčenie tohto sudcu neboli splnené zákonné podmienky, navyše súd nedoručoval obvineným a najmä spoluobvinenému P. C. vznesenú námietku zaujatosti na vyjadrenie, čím bolo odňaté právo konať a právo na spravodlivý proces. V tejto súvislosti dovolateľ doplnil, že ak by oznámenie o zaujatosti bolo spoluobvinenému P. C. doručené, tento by vysvetlil, že sudcu JUDr. Martina Ivana nepozná a že došlo zo strany sudcu k nedorozumeniu, pričom sudca JUDr. Martin Ivan by ostal zákonným sudcom. Obvinený zdôraznil, že s touto jeho zásadnou argumentáciou sa okresný a ani krajský súd žiadnym spôsobom nevysporiadali, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, čím bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a na spravodlivý proces.

18. Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok okresného súdu.

19. K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku uviedol, že s námietkou obvineného voči vylúčeniu sudcu JUDr. Martina Ivana sa zákonne a dôvodne vysporiadal senát krajského súdu v uznesení zo 17. februára 2016, sp. zn. 1Nto/4/2016.

20. K ďalším dôvodom dovolania prokurátor uviedol, že orgány činné v trestnom konaní, ako aj okresný súd sa vyčerpávajúcym spôsobom a opakovane vysporiadali s otázkou zákonnosti a dôvodnosti začatia trestného stíhania, ako aj so zákonnosťou záznamov uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky.

Prokurátor vyjadril názor, že obvinený v dovolaní neuviedol dôvody, pre ktoré by podľa jeho názoru vyšetrovateľ Úradu inšpekčnej služby nebol oprávnený vo veci konať, a pokiaľ ide o nevykonanie dôkazov navrhnutých obvineným, išlo o dôkazy, ktoré priamo so skutkom nesúviseli, a preto ich vykonanie súd správne považoval za nadbytočné.

21. Vo vzťahu k ustáleniu viny obvineného prokurátor nepovažoval za relevantné, že spoluobvinený P. C. bol spod obžaloby oslobodený a ani existenciu príčinnej súvislosti medzi konaním spoluobvineného P. C. a konaním obvineného, pretože obvinený spáchal trestný čin už samotným návodom a nie je podstatné, či sa jeho obsah aj realizoval a rovnako je, podľa názoru prokurátora, bez významu, akého priestupku sa mal svedok X. G. dopustiť. Vo vzťahu k namietanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku prokurátor uviedol, že ide len o písársku chybu, čo vyplýva zo znenia skutkovej vety a výhrada o manipulácii dôkazov vyšetrovateľom podľa prokurátora vyznieva účelovo bez akéhokolvek dôkazného podkladu.

22. Prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal splnenie procesných podmienok na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako obvinený využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

24. V prvom rade najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie má byť skutočne len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Trestného poriadku). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Trestného poriadku. Preto možnosti podania dovolania sú obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

25. Inak povedané jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

26. Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmvava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmvané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom [vždy však platí, ako to už bolo vyššie uvedené, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania preskúmvava len tie najzásadnejšie

chyby právneho charakteru, vymedzené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku, teda nie všetky chyby], ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu potom zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku). Obsah konkrétne uplatnených vytykánych chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedat' zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

27. Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám, vytykáaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

28. Najvyšší súd ďalej považuje za potrebné uviesť, že obvinený môže podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku). Z ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku zároveň vyplýva, že dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, pričom dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku). Inak povedané dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 1/2010), je preto úlohou obvineného, kvalifikovane zastúpeného obhajcom, aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby dovolaním napádaného rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, pritom úlohou dovolacieho súdu nie je domýšľať si, či hľadať, v čom by mohli spočívať konkrétne dôvody obvineného námietok (primerane napríklad rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 518/2019) s tým, že je už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie (primerane už spomínané rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012). Z uvedeného potom vyplýva, že obvinený je povinný v dovolacom konaní ako konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku koncentrovať všetky svoje dovolacie námietky v písomnom dovolaní spísanom jeho obhajcom, pričom nemôže úspešne odkazovať na svoje iné písomné podania v rámci tzv. základného konania. Pokiaľ teda obvinený v dovolaní uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v písomne vyhotovenom odôvodnení odvolania proti rozsudku okresného súdu, k tomu je potrebné uviesť, ako to už bolo vyššie konštatované, nie je úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať odvolanie obvineného, ale jeho dovolanie poukazujúce na tie najzávažnejšie pochybenia právneho charakteru súdov nižšieho stupňa podraditeľné pod dôvody dovolania plynúce z ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku a práve z tohto dôvodu je obvinený povinne zastúpený obhajcom, aby túto svoju povinnosť mohol splniť.

Preto iné písomné podania obvineného zo základného konania sa nestávajú súčasťou argumentácie obvineného v dovolacom konaní, a to ani v prípade, pokiaľ na ne obvinený v dovolaní poukazuje. A pokiaľ obvinený výslovne v podanom dovolaní nezopakuje chybu namietanú v odvolaní, ktorú odvolací súd, podľa jeho názoru, neodstránil, dáva tým jednoznačne najavo, že nejde o chybu zásadnú, závažnú, pritom len také chyby môžu byť predmetom dovolacieho konania, preto aj z tohto uhla pohľadu niet dôvodu sa takouto chybnou v dovolacom konaní zaoberať.

29. V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený okrem iného namietal nesprávnosť vylúčenia zákonného sudcu JUDr. Martina Ivana.

30. Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení. Tomuto dôvodu dovolania zodpovedá aj prípad, keď bola vec prejednaná a rozhodnutá v inom personálnom obsadení, a to na základe vylúčenia sudcu, ktoré nebolo dôvodné.

31. Zo spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že trestná vec obvinených napadla na okresný súd 8. februára 2016 a bola pridelená na rozhodnutie sudcovi JUDr. Martinovi Ivanovi. Dotknutý sudca 11. februára 2016 oznámil svoju zaujatosť s odôvodnením, že od obvineného v treťom rade P. C. pred tromi rokmi kúpil osobné motorové vozidlo a od toho času sa stretávali aj súkromne, pričom v tejto súvislosti má o skutku a jeho okolnostiach osobné súkromné poznatky a informácie od menovaného spoluobvineného, vzhľadom na čo môžu vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti v predmetnej veci s ohľadom na pomer k menovanému spoluobvinenému, ale aj k samotnej veci.

32. O oznámení zaujatosti sudcu JUDr. Martina Ivana rozhodol krajský súd uznesením zo 17. februára 2016, sp. zn. 1Nto/4/2016 tak, že podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je sudca JUDr. Martin Ivan vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 3T/6/2016. Z odôvodnenia predmetného uznesenia vyplýva, že krajský súd skutočnosti uvedené sudcom JUDr. Martinom Ivanom posúdil tak, že u menovaného sudcu možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k obvinenému P. C., ako aj pochybnosti pre jeho pomer k prejednávanej veci.

33. Najvyšší súd ďalej zistil, že v spomínanom spise (súdu prvého stupňa) je na č. l. 356 žurnalizované potvrdenie podateľne okresného súdu, z obsahu ktorého vyplýva, že trestná vec obvinených bola 22. februára 2016 pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Štefanovi Nagyovi.

34. Následne bola trestná vec spoluobvinených na základe opatrenia predsedu okresného súdu z 18. mája 2016 v uvedený deň pridelená náhodným výberom do registra „T“ s vylúčením sudcu JUDr. Martina Ivana sudcovi JUDr. Imrichovi Hlavičkovi.

35. Vzhľadom na skutočnosť, že trestná vec obvinených bola ešte pred jej pridelením sudcovi JUDr. Imrichovi Hlavičkovi pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Štefanovi Nagyovi a z webovej stránky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky je zrejmé, že tomuto sudcovi výkon jeho funkcie zanikol, najvyšší súd vyzval okresný súd na vyjadrenie, kedy sa tak stalo, pričom z odpovede súdu prvého stupňa z 25. marca 2024 vyplýva, že výkon funkcie sudcu JUDr. Štefana Nagya zanikol 20. mája 2016.

36. Najvyšší súd zároveň vyzval sudcu JUDr. Martina Ivana, aby sa vyjadril ku skutočnostiam uvádzaným obvineným P. C. a aby zároveň predložil kúpnu zmluvu, ktorou od menovaného obvineného nadobudol osobné motorové vozidlo, pričom z vyjadrenia sudcu JUDr. Martina Ivana z 2. apríla 2024 vyplýva, že tvrdenia obvineného P. C., podľa ktorých ho menovaný obvinený nepozná, žiadne motorové vozidlo mu nepredal a ani s ním nebol v žiadnom kontakte, sú pravdivé. K uvedenému dotknutý sudca (JUDr. Martin Ivan) doplnil, že až po doručení výzvy najvyššieho súdu zistil svoje pochybenie, ku ktorému došlo v dôsledku jeho omylu spočívajúceho v zámene priezviska obvineného P. C. s priezviskom predávajúceho Ing. E. C., od ktorého nadobudol osobné motorové vozidlo, a ktorý je zhodou okolností tiež príslušníkom Policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu Okresného

riaditeľstva Policajného zboru v Komárne. Sudca JUDr. Martin Ivan ďalej uviedol, že predmetný skutok sa mal stať 28. marca 2013 a následne malo prebiehať vyšetrovanie zo strany Inšpekčnej služby Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, pričom s Ing. C. o tomto vyšetrovaní súkromne príležitostne hovorili, keďže sa to dialo na útvare, na ktorom bol Ing. C. služobne zaradený a zároveň v čase, keď ešte nebol ustálený okruh obvinených, v dôsledku čoho mal vedomosť o tomto skutku, ako sa mal údajne stať, a ako mala údajne pri vyšetrovaní postupovať Inšpekčná služba, a ako to malo byť v skutočnosti. Po podaní obžaloby v roku 2016 vzhľadom na odstup času a takmer identické priezviská, ako aj s poukazom na obsah skutkovej vety dospel k záveru, že by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti pre pomer k obžalovanému, ako aj pre pomer k veci samotnej.

37. Sudca JUDr. Martin Ivan uznal spoje pochybenie a omyl v osobe obvineného, pokiaľ ide o jeho vtedajšie tvrdenie o možnej pochybnosti o jeho zaujatosti pre pomer k stranám, avšak pokiaľ ide o jeho pomer k veci samotnej na obsahu svojho oznámenia zaujatosti zotrval, pretože mal o predmetnej trestnej veci poznatky získané inak ako z vyšetrovacieho spisu a následne podanej obžaloby. K svojmu vyjadreniu dotknutý sudca pripojil kópie technického preukazu vozidla pred a po jeho predaji, keďže kúpnu zmluvu s Ing. E. C. uzavrel ústne.

38. Najvyšší súd následne preveroval skutočnosti týkajúce sa služobného zaradenia Ing. E. C. v Policajnom zbore, pričom zo správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Komárne z 12. apríla 2024 vyplynulo, že Ing. E. C. bol v rokoch 2014 až 2016 v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru a bol zaradený vo funkcii starší referent pre riadenie referentov Oddelenia výkonu služby Okresného dopravného inšpektorátu v Komárne, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Komárne.

39. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediálny úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

40. Podľa § 32 ods. 1, veta prvá, Trestného poriadku Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte.

41. Vylúčenie sudcov, orgánov činných v trestnom konaní a iných osôb z vykonávania úkonov trestného konania predstavuje základný inštitucionálny mechanizmus na zaistenie nestranného rozhodovania v trestných veciach. Nestranné rozhodovanie je jedným z hlavných predpokladov spravodlivého rozhodovania a jednou z hlavných premís dôvery občanov a iných subjektov práva v právo a právny štát. Za nestranné rozhodovanie sa považuje také rozhodovanie, ktoré vykonala úradná osoba nezaujatá, neutrálna a objektívna.

42. Právo na nestranný súd je chránené najmä čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) považuje nestrannosť súdu za jednu z nevyhnutných podmienok toho, aby súdy požívali dôveru vo verejnosti, čo je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné (Piersack v. Belgicko z 1. októbra 1982). Takúto dôveru by mali súdy a sudcovia vzbudzovať aj u obvinených (De Cubber v. Belgicko z 26. októbra 1984). ESLP pod nestrannosťou súdu rozumie absenciu jeho predsudku či zaujatosti (Morice v. Francúzsko z 23. apríla 2015).

43. Nestrannosť konkrétneho sudcu sa podľa judikatúry ESLP posudzuje v dvoch krokoch, a to prostredníctvom subjektívneho testu nestrannosti a objektívneho testu nestrannosti.

44. Subjektívnym testom nestrannosti sa zisťuje, aké je osobné presvedčenie, predsudok alebo záujem konkrétneho sudcu v danom prípade, čiže jeho skutočná zaujatosť (Kyprianou v. Cyprus z 15.

decembra 2005). V rámci subjektívneho testu sa uplatňuje vyvrátiteľná domnienka nestrannosti sudcu - prezumpcia nestrannosti (Le Compte, Van Leuven a De Meyre v. Belgicko z 23. júna 1981, Hauschildt v. Dánsko z 24. mája 1989, Micallef v. Malta z 15. októbra 2009). Znamená to, že na účely subjektívneho testu je sudca považovaný za nestranného dovtedy, kým nie je preukázaný opak (Lindon, Otchakovsky-Laurens a July v. Francúzsko z 22. október 2007). Domnienku subjektívnej nestrannosti možno vyvrátiť len objektívnym spôsobom. Ide o náročné skúmanie osobného vnútorného presvedčenia sudcu, stavu jeho mysle, najčastejšie na základe jeho výrokov (napr. diskriminačných) a správania sa, napr. snaha z osobných dôvodov prideliť prípad sebe (Boeckmans v. Belgicko z 17. februára 1965).

45. V rámci objektívneho testu nestrannosti sa podľa tzv. objektívnych syndrémov skúma, či existujú skutočnosti vzbudzujúce pochybnosti o nestrannosti sudcu. Ide o okolnosti, ktoré by mohli (ale nutne nemusia) spôsobovať nedostatok nestrannosti. Sudca sa môže cítiť zo svojho subjektívneho hľadiska úplne nestranný, existujú však objektívne okolnosti, ktoré na neho v očiach účastníka konania alebo verejnosti vrhajú pochybnosti o jeho nestrannosti. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán (justice must not only be done, it must also be seen to be done, teda spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že je vykonávaná). Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či je obava zo zaujatosti objektívne oprávnená. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k účastníkom konania. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar v. Spojené kráľovstvo z 10. júna 1996).

46. Najvyšší súd ďalej uvádza, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi, pričom v súlade s týmto ústavným princípom možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci iba celkom výnimočne a iba z vážnych dôvodov, ktoré zákonnému sudcovi celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, nezaujato a spravodlivo. Skutočnosťou, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú, je existencia určitého právne významného pomeru sudcu k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Právo na zákonného sudcu je ústavnou zárukou každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolani podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (z rôznych dôvodov a pre rozličné účely) výber sudcov ad hoc (m. m. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07, II. ÚS 560/2018). Každá výnimka zo základného práva alebo slobody sa musí pritom vykladať reštriktívne, najmä tak, aby sa zachovala podstata a zmysel posudzovaného základného práva (na nestranného sudcu), ako aj podstata a zmysel základného práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 345/09).

47. Z vyjadrenia sudcu JUDr. Martina Ivana vyplýva, že dôvody na pochybnosti o jeho nezaujatosti nemohli vyplývať z jeho pomeru k osobe obvineného P. C.. Pokiaľ ide o argumentáciu menovaného sudcu, ktorou vysvetľuje svoj omyl v osobe obvineného najvyšší súd môže len konštatovať, že zo strany sudcu JUDr. Martina Ivana ide o hrubú nedbalosť, ktorú nie je možné obhájiť „podobnosťou priezvisk“.

48. Pokiaľ však ide o pomer sudcu k prejednávanej veci je potrebné so sudcom JUDr. Martinom Ivanom súhlasiť v tom, že získanie informácií o skutku v rozsahu ako sa mal skutok údajne stať, ako mala údajne pri vyšetrovaní postupovať Inšpekčná služba a „ako to malo byť v skutočnosti“ tohto sudcu vylučujú z prejednávania predmetnej veci. Samotná informácia týkajúca sa skutku, pre ktorý je na súd podaná obžaloba získaná mimoproceným spôsobom sama osebe bez ďalšieho síce ešte nemôže byť skutočnosťou vzbudzujúcou oprávnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu, avšak v prejednanom prípade sudcu JUDr. Martin Ivan také informácie od Ing. C. získaval opakovane pri viacerých stretnutiach, pričom išlo o informácie o prebiehajúcim vyšetrovaní takpovediac „zvnútra“ prostredia, v ktorom vyšetrovanie prebiehalo a navyše od osoby, ktorá bola v danom čase kolegom neskôr

obvinených osôb, potom uvedené skutočnosti v ich súhrne objektívne vyvolávajú dôvodné pochybnosti o nestrannosti sudcu JUDr. Martina Ivana pre jeho pomer k prejednávanej veci.

49. Zhrnúc uvedené najvyšší súd uvádza, že k vylúčeniu sudcu JUDr. Martina Ivana z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvinených krajským súdom v konečnom dôsledku došlo v súlade s ustanoveniami § 31 a § 32 Trestného poriadku, preto dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nie je daný.

50. Nad rámec uvedeného, pre úplnosť však najvyšší súd dodáva, že podľa § 30 ods. 1, veta prvá, zákona číslo 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, označenom ako Základné povinnosti sudcu, V občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Namietaný sudca JUDr. Martin Ivan bol teda povinný pri prvom náznaku charakteru informácií poskytovaných Ing. E. C. upozorniť ho na nevhodnosť získavania vyššie uvedených informácií takýmto mimoproceným spôsobom a urobiť všetko preto, aby dostal svojej povinnosti zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v jeho nestrannosť, vrátane získavania informácií, a to aj pasívne, mimo procesného spôsobu, o veciach, ohľadom ktorých prichádza do úvahy, že by mu mohli byť pridelené ako zákonnému sudcovi. Porušenie vyššie uvedenej povinnosti pritom môže predstavovať disciplinárne previnenie, či vzbudzovať pochybnosti o sudcovskej spôsobilosti dotknutého sudcu. Najvyšší súd však nie je oprávnený v dovolacom konaní takéto otázky riešiť.

51. Obvinený v podanom dovolaní taktiež namietal zákonnosť vykonaného dokazovania od samotného počiatku, pretože považoval uznesenie o začatí trestného stíhania zo 6. mája 2013 pod ČVS: SKIS-188/OISZ-V-2013 za nezákonné, nakoľko, podľa jeho názoru, nespĺňa náležitosti uvedené v § 199 ods. 3 Trestného poriadku.

52. Takto formulovanú námietku najvyšší súd posúdil ako námietku, ktorá by mohla zakladať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

53. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020-I).

54. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, (pozri Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok ESĽP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok ESĽP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok ESĽP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok ESĽP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok ESĽP z 15. decembra 2011 a ďalšie). Najvyšší súd zároveň poznamenáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonal. Súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany

nenavrhlí a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

55. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (primerane uznesenie Najvyššieho súdu SR z 3. mája 2023, sp. zn. 1Tdo/20/2023).

56. V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania dovolací súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov, okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky.

57. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom právoplatnosti rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu, alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov (primerane uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júla 2019, sp. zn. 3Tdo/29/2019).

58. Podľa § 199 ods. 3 Trestného poriadku Uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona. Uznesenie neobsahuje odôvodnenie.

59. Z uznesenia vyšetrovateľa Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, Úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby - západ zo 6. mája 2013, sp. zn. ČVS: SKIS-188/OISZ-V-2013 (ďalej len „uznesenie o začatí trestného stíhania“) vyplýva, že ním podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku bolo začaté trestné stíhanie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť príslušníci Policajného zboru zaradení na rôznych súčastiach Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre na tom skutkovom základe, že:

„najmenej od 01.11.2012 do súčasnosti, na presne nezistených miestach v územnej časti obvodu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, najmä v okrese Nové Zámky a Komárno v súvislosti s vykonávanou služobnou činnosťou pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky v čase výkonu služby ako aj počas služobného voľna po zistení spáchania priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke podľa § 22 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a následnom oznámení priestupku priestupcovi a ukladaní sankcií za zistené priestupky proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke, po predchádzajúcom telefonickom

dohovore medzi jednotlivými príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky a priestupcami dochádza zo strany službukonajúcich príslušníkov Policajného zboru k znižovaniu, neukladaniu sankcií, alebo ukladaníu sankcií v rozpore s ustanovením § 22 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov ako i k vykazovaniu sankcií na inú osobu, ako je v skutočnosti zistená osoba priestupcu."

60. Poukazujúc na vymedzenie skutku v uznesení o začatí trestného stíhania najvyšší súd konštatuje, že sa s výhradou obvineného nemôže stotožniť. V predmetnom uznesení je uvedené miesto spáchania trestného činu, ktoré je vymedzené nasledovne: „v územnej časti obvodu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, najmä v okrese Nové Zámky a Komárno", ďalej čas spáchania skutku spojením „najmenej od 01.11.2012 do súčasnosti" a uvedené sú aj okolnosti, za akých k nemu došlo, a to spojením „...v súvislosti s vykonávanou služobnou činnosťou pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky... po zistení spáchania priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke... a následnom oznámení priestupku priestupcovi a ukladaníu sankcií za zistené priestupky... po predchádzajúcom telefonickom dohovore medzi jednotlivými príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky a priestupcami dochádza zo strany službukonajúcich príslušníkov Policajného zboru k znižovaniu, neukladaniu sankcií, alebo ukladaníu sankcií v rozpore s ustanovením § 22 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch... ako i k vykazovaniu sankcií na inú osobu, ako je v skutočnosti zistená osoba priestupcu".

61. Uznesenie o začatí trestného stíhania ďalej obsahuje označenie trestného činu, a to tak jeho zákonným pomenovaním, ako aj uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona.

62. Ďalej je potrebné uviesť, že v uznesení o začatí trestného stíhania je do určitej miery prípustný výskyt nejasných či nepresných formulácií, čo je možné vyvodíť zo vzájomného porovnania inštitútov uznesenia o začatí trestného stíhania a uznesenia o vznesení obvinenia.

63. Podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku Ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajt začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť. Trestné stíhanie sa začne vydaním uznesenia. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, začne policajt trestné stíhanie vykonaním zaisťovacieho úkonu, neopakovateľného úkonu alebo neodkladného úkonu. Po ich vykonaní vyhotoví ihneď uznesenie o začatí trestného stíhania, v ktorom uvedie, ktorým z týchto úkonov už bolo začaté trestné stíhanie. O začatí trestného stíhania policajt upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Policajt doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

64. Podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku Ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministromi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

65. Účelom a zmyslom procesného inštitútu začatia trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku je, aby orgány prípravného konania (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku) mohli vykonávať procesne použiteľné úkony podľa Trestného poriadku smerujúce k zisteniu páchatela trestného činu a ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe hneď, ako to odôvodňuje dôkazná situácia (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 19/2016).

66. Zhrnúc uvedené najvyšší súd uvádza, že z obsahu uznesenia o začatí trestného stíhania nie je možné vyvodíť dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

67. Pokiaľ ide o výhradu obvineného spočívajúcu v tom, že aj podnet na trestné stíhanie z 9. apríla 2013 bol, podľa jeho názoru, nekonkrétny, táto nenapĺňa žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Podnet na začatie trestného stíhania bol vypracovaný 9. apríla 2013 Sekciou kontroly a inšpekčnej služby, Úradom inšpekčnej služby, odborom inšpekčnej služby - západ na podklade výsledkov operatívno-pátracej činnosti. Podnet ako taký nie je dôkazom, ale slúži ako prípadný podklad na postup podľa § 199 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého Policajt postupuje primerane podľa odseku 1, ak sa o skutočnostiach odôvodňujúcich začatie trestného stíhania dozvie inak ako z trestného oznámenia. V prejednávanej veci sa táto skutočnosť prejavila tým, že uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané aj podľa cit. ustanovenia Trestného poriadku.

68. Najvyšší súd ďalej uvádza, že nevzhladol ani obvineným namietanú nezákonnosť záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, ktoré boli vyhotovené na základe rozhodnutia sudcu Krajského súdu v Bratislave z 11. februára 2013, sp. zn. KSBA-V-285-1/2013-Ntt-6-167/2013. Dôvod nezákonnosti predmetných záznamov a v dôsledku toho aj dôvod nezákonnosti uznesenia o začatí trestného stíhania a zároveň vznesení obvinenia z 30. marca 2015, sp. zn. ČVS: SKIS-537/OISZ-V-2014 obvinený vzhladol v tom, že záznamy telekomunikačnej prevádzky boli vyhotovené v inej trestnej veci.

69. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zo 17. júna 2020, Tpj 46/2020, na zjednotenie výkladu ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku (a tiež ustanovení § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku), upravujúceho možnosť použitia získaných informácií (ako dôkazu) aj v „inej“ trestnej veci (publikované v Zbierke pod číslom 22/2020), podľa ktorého ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku vyžaduje na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinú podmienku iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality). Slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť.

70. Z predmetného stanoviska ďalej vyplýva, že rovnaké kritériá, ako v predchádzajúcich právnych vetách, sa uplatnia aj vtedy, ak sa majú v trestnom konaní použiť ako dôkaz informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších zmien a doplnkov. Aj v tomto prípade je použitie takto legálne získaných informácií ako dôkazov v trestnom konaní podmienené „iba tým“, že toto konanie je vedené pre taký trestný čin, v konaní o ktorom Trestný poriadok použitie takých informačno-technických prostriedkov, ktorými boli informácie podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním získané, pripúšťa; to platí aj v situácii, keď sa informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedené v žiadosti (§ 7 ods. 2, veta druhá, zákona o ochrane pred odpočúvaním).

71. Z rozhodnutia sudcu Krajského súdu v Bratislave z 11. februára 2013, sp. zn. KSBA-V-285-1/2013-Ntt-6-167/2013 v spojení so žiadosťou o vydanie predmetného rozhodnutia z 8. februára 2013, sp. zn. SKIS-V-125-61/2012-IS-OISZ-A vyplýva, že toto bolo vydané v trestnej veci vedenej pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

72. Trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona je uvedený v

ustanovení § 115 ods. 1 Trestného poriadku vo výpočte trestných činov, v trestnom konaní, o ktorých je za splnenia zákonných podmienok možné vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky.

73. Keďže vecná súvislosť v zmysle citovaného stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu bola zachovaná, najvyšší súd ani v tomto prípade dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nevzhladol.

74. V podanom dovolaní obvinený ďalej namietal odmietnutie jeho návrhov na doplnenie dokazovania, čo by mohlo založiť dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, avšak len za predpokladu, že by išlo o dôkazy podstatné pre rozhodnutie a súd by návrh obvineného na ich vykonanie ponechal nepovšimnutý, resp. by svoje rozhodnutie o odmietnutí takých návrhov riadne neodôvodnil.

75. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia, preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (uznesenie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011).

76. Vo vzťahu k rozsahu dokazovania, vo všeobecnosti, treba zdôrazniť i to, že súd vykonávajúci dokazovanie nie je viazaný návrhmi strán či ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numerantur). Dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, súdy v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotia podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Treba zdôrazniť, že žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú dôkaznú silu a je len na hodnotiacej úvahe súdu, ako sa s dôkaznou hodnotou jednotlivých dôkazov vysporiada, ktoré bude považovať za relevantné a ktoré naopak za menej podstatné. Ak teda súdy nižšieho stupňa vyhodnotili výsledky dokazovania v zmysle zákona, v rozsahu a spôsobom, ktorý však nie je súladný s predstavami obvineného, nemožno takýto postup považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu.

77. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osobe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného obdobne intenzívnym spôsobom, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

78. Právu na obhajobu nezodpovedá povinnosť konajúceho súdu v trestnej veci vykonať všetky obžalovaným navrhované dôkazy. Súd v trestnom konaní podrobuje vyvíjajúcu sa dôkaznú situáciu permanentnému hodnoteniu a na dôkazné návrhy strán konania reaguje vždy v závislosti od konkrétnej fázy tohto kontinuálne prebiehajúceho procesu. Nadväzne je dôležitou povinnosťou trestného súdu objasniť, z akého dôvodu neakceptoval dôkazné návrhy strán procesu. Podoby splnenia tejto povinnosti môžu byť rozmanité. Dôležité je, aby ich spájal spoločný menovateľ, ktorým je preskúmateľnosť, teda ich spätná konfrontovateľnosť s ostatnými okolnosťami prejednávanej veci. Len tak možno spoľahlivo vyhodnotiť, či postup objasňovania skutkového stavu veci nevykazuje známky svojvôle, a tým de facto zneužitia moci, ktorou súd pri usmerňovaní dokazovania disponuje. Preskúmateľnosť je kvalita adresovaná v prvom rade účastníkovi konania - v trestnom konaní obžalovanému. On je adresátom rozhodnutia, jeho sa budú právne o faktické účinky rozhodnutia bezprostredne dotýkať. Preto práve on je prvoradým nositeľom práva spoznať skutočné dôvody výroku meritórneho rozhodnutia v trestnom konaní. Požiadavka na ich spoznanie však nemusí mať v každom prípade nutne podobu rekapitulácie všetkých podstatných dôvodov v jednom záverečnom rozhodnutí (uznesenie Ústavného súdu SR z 18. augusta 2023, sp. zn. III. ÚS 386/2023).

79. Pokiaľ teda obvinený v konaní navrhne vykonať nejaký dôkaz, je povinnosťou súdu sa s takýmto návrhom vysporiadať, a to buď tak, že taký dôkaz na hlavnom pojednávaní vykoná, alebo postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku taký dôkaz odmietne vykonať, resp. môže pred odročením hlavného pojednávania postupom podľa § 277 ods. 2 Trestného poriadku ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania odmietnuť, ak ich považuje za nedôvodné a napokon môže podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku rozhodnúť, že ďalšie dôkazy sa vykonávať nebudú. V každom prípade by teda súd o návrhoch strán konania na vykonanie dokazovania mal rozhodnúť a nenechať ich nepovšimnuté.

80. Pritom pre stranu konania je dôležité poznať nielen rozhodnutie o jej návrhu na vykonanie dokazovania (t. j. či sa ňou navrhnutý dôkaz na hlavnom pojednávaní vykoná alebo nie), ale v prípade, že súd rozhodne o tom, že sa taký dôkaz na hlavnom pojednávaní nevykoná, aby poznala aj dôvody takého rozhodnutia (primerane uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2023, sp. zn. 5Tdo/70/2023).

81. K uvedenému najvyšší doplnia, že za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 14/2015-II.).

82. Ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 23. júna 2021, okresný súd o návrhoch na doplnenie dokazovania opakovaným výsluchom svedka X. G. a zabezpečením originálu fotografie z radaru rozhodol tak, že podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku uvedené návrhy na doplnenie dokazovania odmietol. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu ďalej vyplýva, že okresný súd odmietol vykonať opakovaný výsluch svedka X. G., ako aj zabezpečiť originál fotografie z radaru na preukázanie skutočnosti, či sa vo vozidle svedka X. G. v čase spáchania priestupku nachádzala aj iná osoba s odôvodnením, že až do doby, keď sa dokazovanie blížilo ku koncu, nebol taký návrh predložený a zároveň z dôvodu, že zo spisového materiálu nevyplývalo, že by sa vo vozidle menovaného svedka mala nachádzať aj ďalšia osoba. Okresný súd zároveň doplnil, že aj keby sa vo vozidle svedka X. G. nachádzala ďalšia osoba, na veci by to nič nezmenilo, keďže skutok mal spočívať v tom, že obvinení sa mali dopustiť prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa tým spôsobom, že svedkovi X. G. poskytlí neoprávnený prospech.

83. Z uvedeného je teda zrejmé, že okresný súd sa dôkaznými návrhmi obvineného zaoberal, procesne na ne reagoval a v dôvodoch svojho rozhodnutia vysvetlil, prečo im nevyhovelo, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu nižšieho stupňa o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnu, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je

oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (primerane už spomínané rozhodnutie publikované pod číslom R 7/2011). V postupe okresného súdu, ktorý odmietol uvedené návrhy na doplnenie dokazovania, tak najvyšší súd dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevzhladol.

84. Obvinený ďalej namietal, že krajský súd modifikoval skutkovú vetu, pretože obvineným sa podľa obžaloby, ako aj uznesenia o vznesení obvinenia kládlo za vinu iné konanie, než za aké boli odsúdení a v tejto súvislosti tiež vytýkal, že krajský súd v skutkovej vete neuviedol, akého priestupku sa mal svedok X. G. dopustiť.

85. Podľa § 278 ods. 1 Trestného poriadku Súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

86. Z citovaného ustanovenia Trestného poriadku vyplýva, že predmetom obžaloby je vždy skutok, pričom však Trestný poriadok definíciu skutku neobsahuje. Skutok možno definovať ako určitú udalosť vo vonkajšom svete, ktorá spočíva v konaní človeka, ktorá môže mať znaky jedného alebo viacerých trestných činov, alebo nemusí vykazovať znaky žiadneho trestného činu a táto udalosť je vymedzená v príslušnom akte orgánu činného v trestnom konaní (MencEROVÁ, I., Mnohosť trestnej činnosti, Bratislava: C. H. Beck, 2013, str. 11) alebo ako jedinečný reálny dejový príbeh, ktorý má svoj začiatok, priebeh i zakončenie (JUDr. ĎURANA, V., JUDr. KORGÓ, D., JUDr. MAŠĽANYOVÁ, D., Trestné právo hmotné - všeobecná časť, Vysokoškolské skriptá, 1995, str. 39).

87. Obžalovacia zásada uvedená v ustanovení § 278 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku. Je potrebné zdôrazniť, že teória ani prax nechápe totožnosť skutku len ako úplnú zhodu medzi skutkovými okolnosťami popísanými v obžalobnom návrhu a výrokom rozhodnutia súdu. Postačí zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami, pričom súd môže a musí prihliadať k tým zmenám skutkového deja, ku ktorým došlo v priebehu procesu dokazovania. Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná jeho podstata. Podstatu skutku pritom tvorí, ako už bolo aj vyššie uvedené, konanie páchatel'a (obžalovaného), ktorým sa rozumejú prejavy vôle páchatel'a vo vonkajšom svete, pokiaľ sú zahrnuté zavinením a následok týmto konaním spôsobený, ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva hmotného a ktorý spočíva v porušení alebo ohrození hodnôt (záujmov, vzťahov) chránených trestným zákonom, t. j. objektu trestného činu. Následkom z hľadiska zachovania totožnosti skutku je potrebné rozumieť porušenie individuálneho objektu trestného činu v jeho konkrétnej podobe, teda konkrétny následok (porušenie alebo ohrozenie určitého jedinečného vzťahu - záujmu), nie určitý typ následku. S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že totožnosť skutku v trestnom konaní bude zachovaná popri úplnej zhode konania a následku tiež vtedy, ak bude daná zhoda aspoň v konaní pri rozdielnom následku alebo zhoda aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ale rovnako i vtedy, ak konanie alebo následok, príp. oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach (z hľadiska zachovania totožnosti konania i následku nie sú podstatné napríklad tie skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú len zavinenie či iný znak subjektívnej stránky činu) - primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 6Tdo/28/2011, 6Tdo/18/2012, 3Tdo/86/2017, rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 64/1973, R 52/1979).

88. Rámec činnosti súdu, ktorý sa nemôže prekročiť, tvoria údaje uvedené v obžalobe, ktoré obsahujú identifikačné údaje o obžalovanom a o skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný. „Skutok“ je pojmom trestného práva procesného aj hmotného. Treba pritom rozlišovať medzi „skutkom“ a „trestným činom“.

Skutok ako pojem procesného práva vyjadruje udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú človekom. Trestný čin ako hmotnoprávny pojem je súhrnom skutočností, ktoré naplňajú znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu a podmieňujú trestnú zodpovednosť páchatel'a činu. Súd môže konať a rozhodovať iba o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu. Zo skutočnosti, že súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, nemožno ale vyvodit' záver, že medzi obžalobným návrhom a skutkovým výrokom rozsudku musí byť vždy úplná zhoda. Súd musí skutok uvedený v obžalobe prejednať vždy v celom rozsahu, pričom má právo a povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadné údaje uvedené v obžalobe modifikujú, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku. Totožnosť skutku je zachovaná, keď je zachovaná jeho podstata. Podstata skutku spočíva v konaní páchatel'a a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Z hľadiska tohto ustanovenia podstata skutku teda spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti vo vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe. Pritom však ani účasť (aktivita) obžalovaného a ani následok, ktorý tým bol spôsobený, nemusia byť úplne zhodné, stačí, ak sú aspoň sčasti zachované v rozhodnutí súdu (na základe výsledkov vykonaného dokazovania) v porovnaní s obžalobou. Podstata skutku preto nebude porušená, ak sa zmenia okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia (primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4To/3/2019).

89. Prokurátor Okresnej prokuratúry Komárno skutok v obžalobe zo 4. februára 2016, sp. zn. 2 P v 654/14/4401 formuloval tak, že:

„dňa 28. marca 2013 v čase okolo 21.45 hod. obvinený D. G., ako príslušník Policajného zboru v čase skutku mimo služby na podnet X. G. z bližšie nezisteného miesta telefonicky požiadal obvineného P. C. príslušníka Policajného zboru v tom čase vo výkone služby ako člen hliadky Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, aby nepostupoval v súlade so zákonnými predpismi pri vybavení priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

ktorý priestupok mal spáchať X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. I., Q. ul. č. XXXX/XX s tým, že dňa 28. marca 2013 v čase o 21.08 hod. ako vodič motorového vozidla zn. Audi A8 4,2 V8 TDI s evidenčným číslom B. na ceste z Komárna do Hurbanova, pri časti Zelený Háj prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť ustanovenú v § 16 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a následne neposlúchol pokyn policajta na zastavenie svojho vozidla, čím porušil všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, ktoré sú ustanovené v § 3 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke s poukazom na ustanovenia § 137 ods. 2 písm. j) toho istého zákona,

konkrétne aby tento priestupok nezaevidoval na meno priestupcu a aby mu uložil ako sankciu len peňažnú pokutu v minimálnej výške, následne členovia hliadky v meste Hurbanovo v ten istý deň vo večerných hodinách priestupok vybavili v blokovom konaní, v rámci ktorého druhý člen policajnej hliadky Okresného dopravného inšpektorátu obvinený X. G. s dátumom 28. marca 2013 vystavil blok na pokutu na meno K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. na zaplatenie 30,- EUR, čím pre priestupcu X. G. zabezpečili neoprávnený prospech spočívajúci v upustení od jeho priestupkového postihnutia, čím porušili základnú povinnosť policajta uvedenú v § 48 ods. 3 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, ako aj ustanovenie § 84 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov."

90. Z formulácie skutku uvedeného v obžalobe je zrejmé, že podstata konania, ktoré sa kladie obvinenému D. G. za vinu spočíva v tom, že ako príslušník Policajného zboru v čase skutku mimo služby na podnet X. G. z bližšie nezisteného miesta telefonicky požiadal obvineného P. C. príslušníka Policajného zboru v tom čase vo výkone služby, aby nepostupoval v súlade so zákonnými predpismi pri vybavení priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorý priestupok mal spáchať X.

G., tým, že dňa 28. marca 2013 prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť a následne neposlúchol pokyn policajta na zastavenie svojho vozidla, konkrétne aby tento priestupok nezaevidoval na meno priestupcu a aby mu uložil ako sankciu len peňažnú pokutu v minimálnej výške.

91. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplýva, že podstata konania, ktoré sa obvinenému D. G. kladie za vinu spočíva v tom, že D. G. telefonicky požiadal P. C. v tom čase príslušníka policajného zboru zaradeného vo výkone služby ako člena hliadky o uloženie najnižšej pokuty za priestupok, ktorý spáchal X. G. tým, že dňa 28. marca 2013 prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť a následne po prenasledovaní policajnou hliadkou zvýšil rýchlosť a tejto policajnej hliadke ušiel.

92. Z uvedeného porovnania skutkových viet zohľadňujúc kritériá uvedené v bodoch 87 a 88 tohto uznesenia potom vyplýva, že totožnosť skutku zostala zachovaná.

93. Výhradu obvineného v tom smere, že krajský súd zo skutkovej vety vypustil identifikáciu priestupku, nepovažoval najvyšší súd za dôvodnú, pretože v skutkovej vete je priestupok X. G. označený nielen použitím slova „priestupok“, ale aj jeho identifikáciou tak, že išlo o prekročenie najvyššej povolenej rýchlosti. Neoznačenie predmetného priestupku poukazom na príslušné ustanovenie zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v spojení s príslušným ustanovením zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke na tejto skutočnosti nič nemení. Navyše je potrebné konštatovať, že podstatou konania obvineného z hľadiska jeho trestnoprávnej zodpovednosti bola žiadosť adresovaná obvinenému P. C. ako príslušníkovi Policajného zboru, aby obvinený P. C. v postavení verejného činiteľa v úmysle zadovážiť inému neoprávnený prospech, vykonal svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, a to pri vybavovaní priestupku. Špecifikácia predmetného priestupku je z hľadiska nezameniteľnosti skutku spáchaného obvineným sekundárna.

94. Obvinený v podanom dovolaní ďalej namietal, že podľa skutkovej vety navádzal na spáchanie trestného činu spoluobvineného P. C., ktorý však bol spod obžaloby oslobodený, pričom spoluobvinený X. G. spáchal podľa skutkovej vety prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa, ale iný, než na ktorý ho navádzal obvinený, z čoho potom dovolateľ vyvodil, že nemôže byť odsúdený ako účastník prečinu zneužitia právomoci verejného činiteľa spáchaného spoluobvineným X. G. ako návodca, pretože ho žiadnym spôsobom nenavádzal.

95. Uvedená výhrada zodpovedá dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

96. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

97. Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

98. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti

skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

99. Účastníkom na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse vo forme návodu je podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ten, kto úmyselne naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca). Konanie návodcu teda spočíva v tom, že v inom podnietí rozhodnutie spáchať trestný čin. Medzi konaním návodcu a páchatel'a musí existovať vzťah akcesority, ktorej podstatou je závislosť účastníctva a jeho trestnosti od trestného činu, ku ktorému sa účastníctvo viaže.

100. Z náveta ustanovenia § 21 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že pre právnu kvalifikáciu konania účastníka je potrebné, aby páchatel' trestného činu, na ktorom sa účastník podieľal niektorou z foriem uvedených v § 21 ods. 1 písm. a) až písm. d) Trestného zákona trestný čin dokonal alebo sa o jeho spáchanie aspoň pokúsil.

101. Zavinenie pri účastníctve musí byť prítomné vo forme úmyslu, a to buď priameho, respektíve nepriameho podľa § 15 písm. a), alebo § 15 písm. b) Trestného zákona.

102. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplýva, že obvinený D. G. telefonicky požiadal obvineného P. C., aby obvinený P. C. ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť inému (X. G.) neoprávnený prospech vykonal svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu tým, že X. G. uloží najnižšiu pokutu. Obvinený D. G. bol preto podľa napadnutého rozsudku účastníkom na prečine zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

103. Je síce pravdou, že obvinený P. C. bol spod obžaloby napadnutým rozsudkom oslobodený (najvyššiemu súdu neprináleží v tomto štádiu konania bez toho, aby prokurátor podal dovolanie, hodnotiť ne/správnosť takéhoto postupu odvolacieho súdu), avšak na strane druhej je faktom, že obvinený D. G. ako príslušník Policajného zboru musel vedieť, že obvinený P. C. nie je v službe/hliadke sám. Z tohto uhla pohľadu bol pre obvineného D. G. dôležitý cieľ, a to aby bola X. G. uložená najnižšia pokuta, t. j. aby X. G. získal neoprávnený prospech. Obvinený D. G. ďalej musel vedieť, že priestupok bude vybavovať niektorý z členov hliadky, t. j. buď obvinený P. C. alebo druhý člen hliadky, v prejednávacom prípade obvinený X. G., a preto nemusel osobitne kontaktovať aj obvineného X. G. predpokladajúc, že obvinený P. C. s jeho požiadavkou oboznámi obvineného X. G., čo sa napokon aj stalo a čo je v skutkovej vete napadnutého rozsudku aj vyjadrené (... po tom, čo člen policajnej hliadky obžalovaný X. G. získal túto informáciu ...). Obvinený D. G. sledovaný cieľ aj dosiahol, pretože zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplýva, že obvinený X. G. priestupok vybavil tak, že namiesto priestupcu X. G. v blokovom konaní označil inú osobu, teda X. G. získal neoprávnený prospech v tom, že predmetný priestupok nebol zaevidovaný v jeho tzv. Evidenčnej karte vodiča.

104. Medzi konaním obvineného D. G. a konaním obvineného X. G. je tak zachovaná príčinná súvislosť, pretože nebyť telefonátu obvineného D. G. a jeho žiadosti o vybavenie priestupku X. G. takým spôsobom, aby X. G. bola uložená čo najnižšia pokuta, obvinený X. G. by nemal dôvod predmetný priestupok vybaviť spôsobom, akým ho napokon vybavil.

105. K námietke obvineného D. G., že obvinený X. G. síce spáchal prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa, ale iný, než na ktorý ho mal navádzať, najvyšší súd uvádza, že na naplnenie úmyselného zavinenia pri jednotlivých formách účastníctva je potrebné, aby aspoň nepriamy úmysel účastníka pokrýval skutkové okolnosti, ktoré individualizujú trestný čin, ku ktorému sa účastníctvo viaže. Účastníctvo predpokladá úmysel smerujúci k účasti vo forme organizátorstva, návodu, objednávateľstva alebo pomoci na konkrétnom úmyselnom trestnom čine (čin musí byť konkretizovaný individuálnymi rysmi, nielen znakmi skutkovej podstaty - ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. Trestní

zákon. Komentář - díl I. 6. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 101). Návod musí smerovať voči určitej osobe, ale tiež k individuálne určenému trestnému činu (NOVOTNÝ, O., DOLENSKÝ, A., JELÍNEK, J., VANDUCHOVÁ, M. Trestní právo hmotné I. Obecná část. 3. vyd. Praha: Codex, 1997, s. 174.).

106. Prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spácha ten, kto ako verejný činiteľ v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu. Vykonávanie právomoci verejným činiteľom spôsobom odporujúcim zákonu v ustanovení § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona nie je individualizované, pretože jednak môže ísť o verejných činiteľov v rôznych oblastiach a jednak ich konanie môže mať rôzne podoby. V skutkovej vete napadnutého rozsudku sú však skutkové okolnosti individualizujúce trestný čin dostatočne vyjadrené tým, že žiadosť obvineného D. G. smerovala k vybaveniu priestupku X. G. spočívajúceho v prekročení najvyššej povolenej rýchlosti takým spôsobom, aby bola uložená najnižšia pokuta (t. j. bola individualizovaná nielen osoba priestupcu, priestupok, ale aj spôsob, akým mal byť priestupok spôsobom odporujúcim zákonu vybavený) a predmetný priestupok X. G. bol obvineným X. G. vybavený tak, že v blokovom konaní bola ako priestupca označená iná osoba. Individualizácia trestného činu sa teda viaže na osobu X. G., na jeho konkrétny priestupok a zároveň na rovnaký následok, ktorým je získanie neoprávneného prospechu. Samotná skutočnosť, že obvinený X. G. priestupok napokon vybavil do určitej miery iným spôsobom individualizáciu trestného činu nenaruša takým spôsobom, aby bolo možné dospieť k záveru, že obvinený X. G. spáchal iný trestný čin, ako sa mylne domnieva obvinený D. G.. V zásade ide o osobitný omyl v kauzálnom priebehu, ktorý však nijakým spôsobom trestnú zodpovednosť dovolateľa nevylučuje, keďže na jeho strane, podľa názoru najvyššieho súdu, od počiatku existoval generálny úmysel dosiahnuť neoprávnený prospech na strane priestupcu (X. G.), čo aj dosiahol.

107. Zhrnúc uvedené preto možno uzavrieť, že konanie obvineného D. G. uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku naplňa znaky prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, a preto naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd v prejednávanej veci nevzhládol.

108. K výhradám obvineného smerujúcim proti obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku na str. 8 sa žiada uviesť, že pokiaľ krajský súd uviedol, že obvinený D. G. mal opakovane kontaktovať spoluobvineného X. G. a formou prosieb ho žiadať vybaviť priestupok X. G. miernejšie, ide o zrejmu nesprávnosť, čo je možné vyvodiť nielen z obsahu skutkovej vety napadnutého rozsudku, ale aj z nadväzujúcej časti jeho odôvodnenia na str. 8, kde krajský súd uviedol, že na spoluobvineného X. G. bola spoluobvineným P. C. prenesená informácia o prosbe obvineného D. G., z čoho potom bezpochyby vyplýva, že obvinený D. G. s predmetnou prosbou o miernejšie vybavenie priestupku X. G. nekontaktoval spoluobvineného X. G., ale spoluobvineného P. C..

109. Obvinený ďalej namietal, že Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby nie je oprávnená vykonávať úkony podľa Trestného poriadku, v dôsledku čoho sú všetky úkony vykonané od začiatku trestného stíhania nezákonné. Najvyšší súd uvedenú námietku podradil pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ku ktorej námietke zároveň uvádza, že je nepovažuje za dôvodnú. V tejto súvislosti je nutné poukázať na stanovisko svojho trestnoprávneho kolégia z 29. septembra 2015, sp. zn. Tpj 62/2015 (publikované v Zbierke pod číslom 95/2015), na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku vo vzťahu k otázke, či Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, je zákonným subjektom vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

110. Okolnosť, že inšpekčná služba Policajného zboru je nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrovi vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1

zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon o Policajnom zbore“) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar Policajného zboru nebude riadiť prezident Policajného zboru, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona o Policajnom zbore) - R 95/2025-I.

111. Vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a) Trestného poriadku a poverený príslušník Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c) Trestného poriadku - R 95/2015-II. [pozn. aktuálne § 10 ods. 7 písm. b) a písm. d) Trestného poriadku].

112. Okolnosť, že vo veci bol činný policajt ako vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru [§ 10 ods. 8 písm. a), písm. c) Trestného poriadku], aj keď je obvineným príslušníkom policajného zboru, nie je dôvodom na zrušenie rozsudku v odvolacom alebo dovolacom konaní, alebo dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi v zmysle § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Takým dôvodom však môže byť (samostatne alebo v spojení s inými okolnosťami) konkrétna chyba postupu vyšetrovateľa (R 95/2015-V).

113. Najvyšší súd preto v skutočnosti, že vo veci konala Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úradu inšpekčnej služby dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nevzhliadol.

114. K výhrade obvineného týkajúcej sa manipulácie dôkazov v prípravnom konaní, ktorá mala spočívať v tom, že vo výpovedi svedka X. G. pred vznesením obvinenia vyšetrovateľ nezapísal do zápisnice vyjadrenie svedka o tom, že mu nebol dávaný pokyn na zastavenie jeho vozidla najvyšší súd uvádza, že zo zápisnice o výsluchu menovaného svedka z 31. októbra 2013 vyplýva, že svedok X. G. predmetnú zápisnicu na znak súhlasu podpísal, pričom nenamietal jej obsah.

115. Svedok X. G. síce na hlavnom pojednávaní konanom 4. apríla 2017 vypovedal, že pokyn na zastavenie vozidla nedostal a že tak vypovedal v Nitre na výsluchu, avšak v prípravnom konaní dotknutý svedok vypovedal 2x, a to aj 9. septembra 2015, pričom v oboch prípadoch vypovedal v Nitre. Menovaný svedok zároveň na otázku obhajcu, či tak vypovedal pred alebo po vznesení obvinenia odpovedal, že „tuším, že pred“, z čoho potom vyplýva, že ani sám svedok si nie je istý, pri ktorom výsluchu sa tak mal vyjadriť.

116. Ďalej je potrebné uviesť, že z uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia zo 30. marca 2015, sp. zn. ČVS: SKIS-537/OISZ-V-2014 vyplýva, že okrem podozrenia z neuposlušnosti pokynu policajta na zastavenie osobného motorového vozidla, išlo predovšetkým o priestupok prekročenia najvyššej povolenej rýchlosti, preto úvahu obvineného o tom, že práve nezapísanie vyjadrenia svedka X. G. do zápisnice o jeho výsluchu, že pokyn na zastavenie vozidla mu daný nebol by „vyšetrovateľovi spôsobilo zásadný problém pri vznesení obvinenia“ najvyšší súd považuje za irelevantnú.

117. Najvyšší súd preto zhrnúc uvedené uzatvára, že nič okrem nepresvedčivého tvrdenia svedka X. G., nenasvedčuje manipulácii s dôkazmi v prípravnom konaní, preto námietke obvineného v tomto smere nie je možné prisvedčiť. Pokiaľ totiž ide o postup orgánov činných v trestnom konaní, platí prezumpcia správnosti ich konania (v opačnom prípade by sa totiž dopúšťali trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa), kým sa nepreukáže opak, ktorý v prejednávanej veci preukázaný nebol.

118. Obvinený v podanom dovolaní ďalej namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho zásadnou argumentáciou vo vzťahu k zákonnosti uznesenia o začatí trestného stíhania zo 6. mája 2013, ČVS: SKIS-188/OISZ-V-2013, ďalej so zákonnosťou záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky a

zákonnosťou uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z 30. marca 2014, ČVS: SKIS-537/OISZ-V-2014, ktoré námietky by mohli zakladať dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

119. K tomu sa žiada v prvom rade uviesť, že podľa § 371 ods. 7 Trestného poriadku dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

120. Na strane druhej však podľa judikatúry ústavného súdu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale aj obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 Dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku; primerane napríklad IV. ÚS 546/2020 - publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021, I. ÚS 343/2022, II. ÚS 411/2021, IV. ÚS 463/2021, IV. ÚS 491/2021, IV. ÚS 510/2021, IV. ÚS 555/2021, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 355/2023, IV. ÚS 502/2023).

121. Obdobne tak aj najvyšší súd reflektujúci vyššie uvedenú prax ústavného súdu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku konštatuje napríklad v uznesení sp. zn. 1 TdoV 13/2021 z 24. januára 2023, že „... ostatná rozhodovacia prax pod tento dovolací dôvod zaraďuje aj nedostatky v odôvodnení súdneho rozhodnutia.

122. Taktiež podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (Hadjianastassiou proti Grécku). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku, Hiro Balani proti Španielsku; Georgiadis proti Grécku; Higgins proti Francúzsku). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (Van de Hurk proti Holandsku), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (Boldea proti Rumunsku) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku). Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (už citovaný Moreira Ferreira, tiež Navalnyy a Ofitserov proti Rusku; m. m. napr. IV. ÚS 22/2023, IV. ÚS 29/2023).

123. Je nutné dovolateľovi prisvedčiť, že krajský súd v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nereagoval na argumentáciu obvineného vo vzťahu k jeho odvolacím námietkam uvedeným v bode 118 tohto uznesenia, a to ani len poukazom na obsah odôvodnenia rozsudku okresného súdu, hoci z neho (odôvodnenia rozsudku okresného súdu) vyplýva, že súd prvého stupňa sa predmetným výhradám obvineného venoval.

124. Možnosť odôvodnenia rozhodnutia odkazom na rozhodnutie nižšieho stupňa akceptuje aj súdna prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho, resp. sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie (resp. sťažnostné) konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. IV. ÚS 160/2011).

125. Rovnako podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nie je v rozpore s právom na spravodlivý proces, ak odvolací súd stručne odôvodní svoje rozhodnutie tým, že prevezme odôvodnenie súdu nižšieho stupňa, avšak musí byť zrejmé, že sa skutočne zaoberal s predloženými podstatnými otázkami a neuspokojil sa len so závermi súdu nižšieho stupňa (rozsudok ESLP vo veci Helle proti Fínsku). Pokiaľ sa súd rozhodne odkázať na odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšieho stupňa, môže byť

taký postup v každom prípade prípustný len za podmienky, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu je možné považovať za dostatočne odôvodnené (rozsudky ESLP vo veciach Boldea proti Rumunsku, Albert proti Rumunsku, Hirvisaari proti Fínsku).

126. Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd úplne rezignoval na požiadavku zaoberať sa podstatnými argumentmi obvineného, takýmto jeho postupom došlo k porušeniu práva dovolateľa na obhajobu.

127. Na strane druhej obvinený odpovede na svoje výhrady uvedené v bode 118 tohto uznesenia dostal v rozsudku okresného súdu a reagoval na ne aj najvyšší súd v tomto rozhodnutí, pričom ich nepovažoval za opodstatnené. Z uvedeného potom vyplýva, že ani v prípade zrušenia napadnutého rozsudku by krajský súd o odvolaní obvineného nemohol inak rozhodnúť, pretože jeho úloha by sa v podstate obmedzila len na doplnenie dôvodov napadnutého rozhodnutia o argumentáciu uvedenú v uznesení najvyššieho súdu. Nie je v súlade s ustanovením § 371 ods. 2 Trestného poriadku a procesnou podstatou inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku bezúčelný postup dovolateľa, pri ktorom navrhuje v podanom dovolaní vysloviť porušenie zákona v neprospech obvineného, ak by pozitívne rozhodnutie dovolacieho súdu o tomto návrhu nemohlo splniť účel nápravy, ku ktorému dovolanie obsahovo smeruje. Takéto dovolanie, aj keď by inak bolo dôvodné, dovolací súd odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku per analogiam (R 12/2012-IV.).

128. Vzhľadom na to, že obvinený D. G. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

129. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.